

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, DEBLÍN,
OKRES BRNO - VENKOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

"POZNÁVÁME SVĚT"

OBSAH:

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE**
- 2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
- 3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**
- 4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ**
- 5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**
- 6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH**
- 7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA**

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSD475/2022

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

NÁZEV DOKUMENTU: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ
"POZNÁVÁME SVĚT"

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola, Deblín, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Deblín 277, 664 75 Deblín

KONTAKTY: tel. č. 734 154 045

e-mail: reditelka@zs-deblin.cz

web: www.zs-deblin.cz

REDIZO: 600111032

IČO: 75003082

ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr. Iveta Štamberová

ZPRACOVATELÉ ŠVP: Mariana Plevová, zástupkyně ředitelky pro MŠ

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městys Deblín

ADRESA ZŘIZOVATELE: Deblín 43, 664 75

KONTAKTY: 549 430 158, e-mail:obec@deblin.cz, www.deblin.cz

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2022 - 31.8.2025

VERZE ŠVP: 4

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25.8.2022

.....
ředitelka školy
Mgr. Iveta Štamberová

.....
razítko školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Kapacita školy: 80

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 9

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, asistentky pedagoga, školní asistenty, apod.).

Lokalita školy:

Deblín 270 - třída interně nazývána "Křteček" se nachází téměř v centru městyse Deblín, přibližně 200 m od autobusové zastávky. Budova je obklopena zahradami a poli. Součástí MŠ je upravená zahrada, která se nachází v klidné části za školou. Na zahradě bylo nově v roce 2021 vybudováno hřiště s herními prvky, které je veřejně přístupné v době mimo provoz MŠ. Zahrada je celoročně využívána k pobytu venku.

Deblín 310 - třída interně nazývána "Oranžová" se nachází v těsné blízkosti budovy ZŠ Deblín. Obklopují ji pole, zahrady a záhony ZŠ Deblín. Součástí školy je i velká zahrada s herními prvky, krytým pískovištěm a několika záhony pro pěstování ovoce, zeleniny a bylin.

Maršov 136 - třída interně nazývána "Maršov" se nachází uprostřed obce Maršov. Budova je v klidném prostředí. V blízkosti obce i MŠ jsou lesy a louky, které jsou využívány pro pobyt venku i pro procházky. Nedílnou součástí MŠ je školní zahrada, vybavená herními prvky vyhovujícími bezpečnostním požadavkům a předpisům.

Charakter a specifika budov:

Deblín 270 - podsklepená, přízemní budova mateřské školy (z roku 1963) – po několik let systematicky opravovaná – odpovídá požadavkům moderní předškolní budovy. Poslední velké úpravy byly v roce 2003, změny proběhly nejen uvnitř školy, ale i z venku (nové WC, umyvadla, dlažby, obklady, venkovní omítka). V roce 2017 se dělala nová venkovní omítka. Na zahradě bylo nově v roce 2021 vybudováno hřiště s herními prvky. Součástí školy je prostorná kuchyně s vlastním sociálním zařízením, šatnou a skladem. Velká herna jde oddělit posuvnými dveřmi, které se využívají při odpoledním odpočinku dětí. Umývárna se sociálním zařízením je propojena dveřmi do šatny a zároveň do třídy pro plynulé přechody na

pobyt venku. Šatnu a venkovní dveře dělí malá předšatna, využívaná pro uskladnění holínek dětí.

Deblín 310 - zrekonstruovaná budova bývalého Ústavu národního zdraví. Rekonstrukce proběhla v roce 2012 za finanční podpory JmK, obcí - Deblín, Vohančice, Březina, Heroltice a Úsuší a díky přispění mnoha brigádníků. Jedná se o přízemní nepodsklepenou budovu, ve které se nachází kuchyňka, sociální zařízení, šatny, prostorná herna. Zvětšena plocha oken prosvětluje celou školu a vytváří příjemnou atmosféru. Okna byla vybavena elektrickými žaluziemi. Vnitřní interiér školy byl vybaven novým nábytkem a hračkami tak, aby působil vzdušně a harmonicky. Děti zde mají možnost volného pohybu, ale i relaxace. Snahou bylo vytvořit podnětné prostředí ve třídě – prostor třídy je rozčleněn do učebních koutků (center aktivit), která jsou označena názvem a obrázkem. Prostorové uspořádání školy respektuje bezpečnost dětí.

Maršov 136 - podsklepená budova MŠ byla zkolaudována v roce 1980. Procházela postupnými úpravami, vyhovujícími hygienickým předpisům. Ve třídě jsou 2 herny, umývárna s WC pro děti a sociálním zařízením pro pedagogy, stabilní lehárna s minitělocvičnou a vlastním sociálním zázemím. Šatny, kabinet učitelek, sklad jsou odděleným prostorem navazujícím na výdejnu se zázemím pro kuchyň. Původně se v této kuchyni i vařilo pro děti z MŠ, v současné době se strava dováží ze školní jídelny ZŠ Deblín. Na tyto prostory navazuje zázemí pro školnici.

Všechny třídy jsou heterogenní s celodenním provozem od 6.30 do 16.30 hodin. Každodenní provoz zajišťují dvě učitelky a školnice/kuchařka, která vydává oběd a svačiny, které jsou dováženy ze školní jídelny ZŠ Deblín.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

VĚCNÉ (MATERIÁLNÍ) PODMÍNKY

Prostory mateřské školy jsou velikostně vyhovující. Naším záměrem bylo vybavit třídy takovým nábytkem, který umožní dítěti samostatnou volbu hračky, dále vytvořit zázemí pro výtvarné činnosti, tělovýchovné, hudební apod. Většina hraček i jejich místo uložení jsou označeny fotkou, pro snadnou orientaci a opětovné uložení. Třídy jsou vybaveny dostatkem hraček a vhodných pomůcek, které jsou stále doplňovány a obměňovány dle zájmu i věku dětí. Průběžně je doplňována učitelská i dětská knihovna. Tělocvičné nářadí je taktéž průběžně doplňováno. Celý interiér MŠ a hlavně šatny, kde jsou nástěnky je vyzdoben pracemi dětí, dětské práce jsou přístupné rodičům. Mateřskou školu obklopuje zahrada školy. Využívaná je pro podporu terénního vzdělávání, přirozený pohyb dětí, sportování, rozvoj dovedností, manipulaci s přírodním materiálem, experimentování s vodou, pěstování zeleniny, zkoumání a bádání, budování kladného vztahu k přírodě. MŠ Oranžová má i ohniště pro výjimečná společná posezení s rodiči. Prostory mateřské školy zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno v dobré kvalitě, splňují hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod.

Záměry:

- Zajistit tablety s výukovými programy, které budou podporovat samostatnost dítěte ve vzdělávání, jeho tvořivost, rozvoj myšlení a kooperaci.

Harmonogram - do 31.8.2025

ŽIVOTOSPRAVA

Stravování dětí je zajišťováno dovážením stravy ze školní jídelny ZŠ Deblín. Stravování v MŠ se řídí platnou legislativou v této oblasti. Důraz je kladen na kvalitní výběr potravin a nápojů, na správnou a pestrou skladbu jídelníčku, zavádění nových receptur (neustále je hlídán předepsaný spotřební koš). Po celý den je zajištěn pitný režim na všech třídách i na školní zahradě (děti mají možnost výběru nápoje), děti jsou vedeny k samostatnosti při nalévání nápojů. Samostatnost je také podporována při chystání svačinek, děti si samy přinášení a odnášení nádobí, mají možnost samostatného mazání pomazánky na pečivo. Je dodržován 3 hodinový interval mezi jídly. Jídelníček je opatřen výčtem alergenů u jednotlivých jídel. Snažíme se děti motivovat k ochutnávání různých potravin, ale nejsou nuceny do jídla.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je plynulý a zároveň flexibilní nenadálým činnostem. Rodiče mají možnost přivádět své dítě do mateřské školy dle svých potřeb. Doporučená doba příchodu je v 8.30 hod. z důvodu zajištění plynulosti denního programu. Pokud je potřeba určité včasnosti příchodu, jsou na tuto skutečnost rodiče vždy dopředu upozorněni.

Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku. V průběhu dne dbáme na střídání aktivit s relaxací.

Po obědě se děti ukládají k odpolednímu odpočinku. Odpočinek dětí vychází z potřeby relaxace přibližně 30 minut a poté si děti, které neusnou mohou volit klidové hry a činnosti, předškolní děti se věnují činnostem souvisejícím s přípravou na školu. Učitelky si uvědomují, že jsou dětem přirozeným vzorem, a proto tomu podřizují i své chování dle zásad zdravého životního stylu.

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Záměry:

- Vést děti k co největší samostatnosti a přizvat je v rámci možností k chystání ovocných či zeleninových svačinek (oloupat, nakrájet...)

Harmonogram - průběžně do 31.8.2025

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ dobře, spokojeně a bezpečně. V případě potřeby nabízíme nově přichozím dětem adaptační proces s pozvolnou adaptací (začíná se na pobytu pár hodin a postupně se čas zvyšuje). Délka adaptačního procesu je závislá na sociální vyspělosti dítěte a na požadavcích zákonných zástupců. Adaptační proces zahrnuje dle potřeb - přítomnost rodiče při společné prohlídce prostor třídy, dětí, seznámení se svojí značkou - fotkou, místem v šatně apod. s cílem vytvořit dětem bezpečnou podporu v novém prostředí.

Učitelky vytvářejí klidné a citlivé prostředí a respektují individuální potřeby dětí. V kolektivu mají všechny děti rovnocenné postavení, žádné dítě není upřednostňováno ani znevýhodňováno před ostatními dětmi. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s

aktivní spoluúčasti dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Společně s dětmi tvoříme jasná pravidla soužití. Pro vytváření společných pravidel využíváme různých symbolů či piktoqramů. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

Záměry:

- Naším záměrem je partnerský přístup.
 - Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme pracovat samostatně i ve skupině, důvěřovat si, být ohleduplný a vzájemně si pomáhat.
- Harmonogram - průběžně do 31.8.2025

ORGANIZACE

Uspořádání a plánování života a dne v mateřské škole vychází z respektování aktuálních potřeb a zájmů dětí s respektem zachování intervalů mezi podávanými jídly. Usilujeme o spojení volnosti a řádu, který je nezbytný pro zdravý vývoj dítěte předškolního věku, proto je vyvážený poměr spontánních a řízených činností. Děti mají dostatek času pro spontánní hru a je jim umožněno se ke hře i později vrátit. Do denního programu zařazujeme pravidelně zdravotní pohybové chvílky. Režim je uzpůsoben tak, aby byla věnována individuální náležitá pozornost dětem, plnicím povinné předškolní vzdělávání.

Snažíme se vytvářet dětem podnětné prostředí k aktivní účasti, zkoumání a experimentování. Ve třídě je relaxační kout, kam se mohou děti uchýlit v případě jejich potřeby a neúčastnit se společných činností. Ve třídě jsou dodržovány stanovené počty dětí ve třídě.

Záměry:

- Zapojit děti do organizace a plánování činností ve větší míře.
 - Nezatěžovat děti spěchem, vytvářet klidné prostředí, respektovat tempo dětí.
- Harmonogram - průběžně do 31.8.2025

ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Povinnosti a pravomoci jednotlivých pracovníků jsou vymezeny pracovní náplní.

Informační systém je funkční – průběžné informace jsou předávány na poradách, přeposílány emaily, pravidelné konzultace mezi pedagogickými pracovníky, informovanost rodičů je zajištěna formou informací na nástěnce v šatně, individuální pohovory pedagogů s rodiči, třídní schůzky, besídky, emaily, přes Edookit, webové stránky školy, společné akce apod. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Zástupkyně ředitelky pro MŠ:

- Vytváří prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je respektována.
- Vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.
- Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, výsledky jsou zpracovány a slouží pro další práci. Výsledky externí evaluace poskytnuté rodičovskou veřejností jsou vždy přijímány jako podnět k další a lepší cestě při výchově a vzdělávání dětí.

Záměry:

- Efektivněji nastavit autoevaluační i evaluační systém - nacházet slabé i silné stránky.

Harmonogram - do 31.8.2025

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracuje 6 pedagogických pracovníků, které mají odpovídající vzdělání a jejich pracovní doba je organizována tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče a bezpečnost. Na zkrácený úvazek je zaměstnána učitelka zatupující zástupkyni ředitelky pro MŠ v době její nepřímé pracovní doby věnované na řízení, kontrolu administrativu aj.. Dále v MŠ pracují tři provozní zaměstnanci.

Pedagogické pracovnice jsou podporovány ze strany vedení k dalšímu růstu profesních kompetencí, systematickému vzdělávání. Ke svému dalšímu vzdělávání pedagogové přistupují aktivně. Zaměstnanci při své práci jednají podle obecně platných pravidel a principů společenského chování. Paní učitelky znají povinnosti předškolního pedagoga dané RVP PV a ve své práci se jimi řídí. Specializované služby jsou poskytovány ve spolupráci s příslušnými odborníky - spolupráce s PPP, SPC. Při ZŠ a MŠ pracuje speciální pedagožka, která v potřebných případech vykonává speciálně pedagogickou péči a logopedka, která pravidelně se souhlasem rodičů provádí logopedické depistáže a logopedickou péči.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, asistentky pedagoga, školní asistenty apod.).

Záměry:

- Zajistit profesní růst pedagogů prostřednictvím školení a samostudia dle aktuální nabídky a finančních možností školy, o získané vědomosti se podělit na pedagogických poradách.

- Více zefektivnit pedagogické metody a přístupy.

- Zprostředkovat učitelkám školení na téma individualizace ve vzdělávání v MŠ.

Harmonogram - do 31.8.2025

SPOLUÚČAST RODIČŮ A DALŠÍCH INSTITUCÍ

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou, a proto se snažíme, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat, aby spolupráce fungovala na základě partnerství. Prioritou je vytvářet potřebnou důvěru mezi školou a rodiči, správná komunikace a dostatečná oboustranná informovanost.

Snažíme se zapojit rodiče do dění MŠ

- rodičovské schůzky
- každodenní styk s rodiči – informovanost o dětech
- společné akce rodičů a dětí (zapojení rodičů)
- aktuální informace pomocí nástěnek
- nabídka pomůcek, publikací pro děti, poradenská činnost
- veřejná vystoupení pro rodiče
- sponzorská pomoc rodičů

- dotazníky pro rodiče
- přednášky s odborníky pro rodiče

Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednáme ohleduplně s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi.

Mateřská škola spolupracuje:

- se zřizovatelem,
- se sdružením rodičů a přátel školy (KPŠ Kamarád)
- s dalšími organizacemi v místě (hasiči, zubařka, domov pro seniory, místní knihovna, farnost.....),
- se základní školou,
- se školským poradenským zařízením (Pedagogicko-psychologická poradna, SPC)

Záměry:

- Zajistit přednášku odborníka (např. psycholog PPP)
 - Dle zájmu zprostředkovat rodičům schůzku s odborníkem (např. logoped).
 - Rozvíjet spolupráci s rodiči – poradenská činnost, konzultace, organizace provozu atd.
 - Využívat nabízené aktivity ZŠ Tišnov 28. října - dopravní hřiště
- Harmonogram - do 31.8.2025

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pokud MŠ navštěvuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, postupuje MŠ dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje MŠ. Učitelky přistupují citlivě k dětem se speciálně vzdělávacími potřebami a vytváří v kolektivu vhodné podmínky pro pozitivní přijetí, důležitá je také spolupráce s rodinou a dalšími odborníky.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Záměry:

- Účastnit se kurzů DVPP s tematikou vzdělávání dětí se spec. vzděl. potřebami
 - Zajistit pořízení potřebných pomůcek.
- Harmonogram - průběžně do 31.8.2025

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Pokud MŠ navštěvuje dítě nadané nebo mimořádně nadané, postupuje MŠ podle vyhlášky č. 27/2017 Sb. Zjišťování nadání provádí školské poradenské pracoviště (SPC, PPP) a MŠ se řídí jeho doporučeními, mezi které patří jiné postupy a metody výuky, využívání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, IVP, využití asistenta pedagoga.

Záměry:

- Spolupracovat s PPP při zjišťování nadání

Harmonogram - průběžně do 31.8.2025

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Předškolní vzdělávání je možné organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou taktéž vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Avšak je nutné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Pokud se v MŠ vzdělává dítě mladší tří let, je nutné zajistit i další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, používání speciálních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí, laskavě důsledný přístup k dítěti a aktivní podněcování pozitivních vztahů, vedoucích k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Záměry:

- Dovybavit třídy podnětnými a bezpečnými pomůckami a hračkami vhodné pro dvouleté děti
Harmonogram - dle potřeby - průběžně do 31.8.2025

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je součástí ZŠ Deblín a je složena ze tří tříd. Provozovatelem MŠ je městyš Deblín a obec Maršov. Kapacita každé z tříd je 24 dětí, "Krteček" a "Maršov" 24+4 děti na výjimku. Provoz všech tříd je od 6,30 do 16,30 hod. Všechny třídy mateřské školy jsou smíšené, navštěvují je děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let. Do MŠ jsou přednostně přijímány spádové děti podle předem stanovených kritérií. Kritéria platná pro následující školní rok jsou zveřejněny na webových stránkách školy v dostatečném předstihu před termínem zápisu. O rozhodnutí přijetí či nepřijetí do mateřské školy rozhoduje ředitelka ZŠ a MŠ. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd jsou zohledňovány sourozenecké vztahy a přání rodičů.

Vzdělávání je uskutečňováno v průběhu dne vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Věnujeme se též prevenci vadné výslovnosti – zařazování jazykových chviliek, rozvíjením komunikativních dovedností a oromotorické i dechová cvičení. Zařazujeme plánované akce školy, jak ve spolupráci se základní školou, tak i s rodičovskou veřejností. Učitelky respektují potřeby dětí ve vztazích mezi sebou a tím pěstují vzájemnou důvěru a toleranci. Při práci učitelky vycházejí z cílů ŠVP a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a mateřské školy. U

nejmladších dětí vytvářejí učitelky základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptují děti na pobyt v mateřské škole a na její organizaci. Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami rozvíjejí základní komunikační dovednosti, zvýšenou pozornost věnují správné výslovnosti dětí. U starších dětí rozvíjejí získané dovednosti a dále pracují na jejich osvojení. Dbají na rozvíjení komunikačních schopností u dětí, představivosti a tvořivosti, pracují na utváření sociálních vztahů mezi dětmi v kolektivu a celkovému pozitivnímu klimatu ve třídě. Předškolákům jsou nabízeny činnosti, které jsou cílené na přípravu dětí na vstup do školy. Tyto činnosti jsou pravidelné, všestranné. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti.

U dětí, na které se vztahuje povinnost předškolního vzdělávání, je stanoven rozsah 4 nepřetržitých hodin od 8:15 hodin do 12:15 hodin. Předškolním dětem jsou také ve spolupráci se ZŠ nabízeny adaptační skupinky.

Mezi činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě, patří činnosti mimo MŠ - každodenní pobyty venku, oběd a dle potřeby (např. výchovně-vzdělávací programy pro děti, akce ve spolupráci s odborníky, rodiči atd...).

Škola zajišťuje individuální vzdělávání podle §34b školského zákona, pravidla a organizace tohoto vzdělávání jsou podrobně popsány ve Školním řádu mateřské školy.

Režim dne:

6.30 - 8.30	příchod dětí
6.30 – 9.15	volná hra, práce s předškoláky, individuální práce s dětmi, pohybové aktivity, postupná svačina, hygiena
9.15 - 10.00	ranní kruh, tematické aktivity, výchovně vzdělávací činnosti a část. říz. čin.
10.00– 12.00	pobyt venku, venkovní aktivity (dle počasí)
12.00 - 12.45	hygiena, oběd
od 12.30	převlékání na lehárnu, odchod dětí domů (polodenní pobyt) čtení pohádek, odpočinek a spánek dětí dle potřeby, klidové činnosti
14.15 – 14.45	hygiena, postupná odpolední svačina
14.15 – 16.30	volná hra, individuální práce s dětmi, odchod dětí domů
16.30	ukončení provozu třídy

MŠ pracuje ve volném výchovně vzdělávacím režimu.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Filosofií naší školy je vychovávat dítě s pozitivním přístupem k přírodě, člověku i k sobě samému. Naší snahou je učit děti již od mateřské školy postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví, a aby děti v budoucnu měly vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a za způsob svého života.

Chceme vytvářet prostředí pestré, nápadité, harmonické, s přátelskou atmosférou mezi dětmi i dospělými založené na důvěře, ochotě pomoci a spolupráci, společně s dětmi stanovit pravidla

soužití a dbát na jejich dodržování. Vést děti k rozvoji samostatnosti a zdravého sebevědomí, položit základy celoživotního vzdělávání. Veškeré snažení směřovat k tomu, aby dítě bylo šťastné, spokojené a dále se rozvíjelo.

Motto:

**„Řekni mi, a já zapomenu,
ukáž mi, a já si zapamatuji,
nech mne to udělat, a já pochopím.“**

Po evaluaci předchozího ŠVP jsme nyní udělali úpravy, odstupujeme od programu zdravá mateřská škola, avšak i nadále chceme být školkou podporující zdraví.

Školní vzdělávací program jsme nazvali: **„Poznáváme svět“** a je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Snahou je uplatňovat metody prožitkového a kooperativního učení, aby hry a činnosti dětí byly založeny na přímých zážitcích, aby byla podporována dětská zvědavost a potřeba objevovat a podněcována radost z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. V dostatečné míře chceme uplatňovat situační učení. Dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Vzdělávání dětí v MŠ je založeno na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat a plnění těchto úkolů kontroluje.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah vychází ze života a jeho realizace poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit.

ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRVNÍHO STUPNĚ

Mateřská škola rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Pedagogové mateřské školy zpracují plán pedagogické podpory. Do 3 měsíců od zpracování proběhne vyhodnocení účinnosti PLPP. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Využíváme zejména PPP Brno, SPC Brno a SPC Blansko.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ DRUHÉHO AŽ PÁTÉHO STUPNĚ

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení mateřské školy nebo OSPOD.

Učitelky budou spolupracovat se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Mateřská škola zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Učitelky na dané třídě společně průběžně vyhodnocují poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

- Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme zvýšenou péči podle jejich potřeb, ale také možností učitelek a s ohledem na ostatní děti ve třídě.
- Učitelky spolupracují intenzivně s rodiči, se speciálním školským zařízením, řídí se jeho doporučeními na základě zprávy z vyšetření. Je sledován jejich vývoj a pokrok v jednotlivých oblastech podle zpracovaného IVP. IVP je každoročně vyhodnocován.
- Dle doporučení školského poradenského zařízení je zajišťována přítomnost asistenta pedagoga ve třídě, ve třídě jsou vytvořeny dle potřeby základní materiální podmínky pro vzdělávání dětí se SVP (vizualizace denních činností, obrázkový komunikační systém)
- Snížení počtu dětí ve třídě dle právních předpisů.
- S dětmi s odloženou školní docházkou pracujeme dle zprávy z PPP individuálně a pravidelně. Dle potřeby či doporučení zpracováváme PLPP, plán rozvoje dítěte nebo IVP. V případě neúspěchu ve vzdělávání se obracíme o pomoc a o radu na PPP Brno či SPC.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Mateřská škola věnuje zvýšenou pozornost dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka, a to od prvních dnů, kdy nastoupí toto dítě do mateřské školy. Učitelka přizpůsobuje didaktické postupy, volí skupinové a individuální aktivity. Cíleně podporuje osvojování českého jazyka tak, aby byl těmto dětem umožněn plynulý přechod do základního vzdělávání. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny. Pokud jsou do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání zařazeny více než 4 děti, zřizuje ředitelka školy skupinu nebo skupiny dětí pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

U dětí nadaných ŠVP umožňuje, aby dle potřeb byl obsah a podmínky přizpůsobeny mimořádně nadaným dětem a popřípadě doplněn o další nabídku aktivit dle zájmů a nadání dětí, ale také rozvoj případně slabé stránky nadaného dítěte. Vzdělávání nadaného dítěte probíhá v běžné třídě. Vytváříme dětem prostor pro složitější činnost, volnost v rozhodování, co budou dál dělat ve volném čase, necháváme děti samostatně číst, počítat, studovat encyklopedie, respektujeme jejich výběr témat a činností a poskytujeme jim velký prostor pro sebehodnocení. Rozvoj a podpora je zajišťována tak, aby byla nabídka pestrá a ne jednotvárná.

- spolupráce se ZŠ
- spolupráce s rodiči
- obohacování předškolního vzdělávání (jeho rozšiřování a prohlubování) a akcelerace vzdělávání (rychlejší zvládnutí látky dítětem)
- předkládání vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využití pomůcek (např. Logico), didaktických materiálů ...

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Hlavním cílem při vzdělávání dětí od dvou do tří let je, aby se dítě cítilo v mateřské škole bezpečně a aby mělo radost ze hry. Jeho potřeby jsou intenzivnější než u dětí starších. Didaktické pomůcky a hračky jsou voleny dle věkové a individuální potřeby dítěte. Jako důležité nacházíme: pravidelný režim, dostatek emoční podpory – obětí, pohlazení, podněty, činnosti, individuální péče i srozumitelná pravidla. Hlavní činnost u dvouletých dětí je přirozená hra a vytvoření základních hygienických návyků s maximální podporou všech zaměstnanců školy.

POUŽÍVÁME TYTO METODY A FORMY PRÁCE

- prožitkové učení – vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, je to způsob dětem přirozený (objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, možnost vyjádření pocitů různými prostředky – řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými)
- situační učení – je založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro dítě srozumitelné, jde o učení dětí skutečným jednáním, ne učení o dané situaci
- kooperativní učení – učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si a vyvíjet společné úsilí
- slovní metody – vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovor, diskuzní kruh
- názorné metody – pozorování, předvádění
- praktické metody – napodobování, manipulování, experimentování, tvoření
- aktivizující metody – diskutování, řešení problémů, ...
- kooperativní a respektující komunikaci:
 - projevat empatii

- popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný – hodný)
- vyjadřovat své pocity (Já – výroky)
- vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“
- využívat pozitivní komunikaci (bez používání záporů)
- nechávat dětem pocítit přirozené následky
- dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet více děti než učitelku)
- podporovat samostatnost dětí možnostmi výběru a vrácením otázek
- okamžitá zpětná vazba, prostor pro sebehodnocení

Upřednostňujeme zejména skupinové činnosti, realizované prostřednictvím vzdělávací nabídky a individuální činnosti vycházející z pedagogické diagnostiky. Hromadné činnosti využíváme při pohybových hrách, zpěvu písniček, nácviku tance apod. Snažíme se, aby spontánní a řízené činnosti byly vzájemně vyvážené a aby se prolínaly. Ke vzdělávacím záměrům využíváme i divadelní představení, výlety a různé besedy.

V plné míře respektujeme individuální schopnosti dětí. Učíme děti pochopit a přijmout, že chybovat je lidské, že se chyba dá napravit. Učíme je předcházet konfliktům, popřípadě učit se je řešit.

Chceme se vyvarovat neefektivním způsobům komunikace (kritika, zaměření se na chyby, zákazy, varování, nálepkování apod.) Při komunikaci používat popisný jazyk spíše než hodnotící.

Každé dítě má zavedeno portfolio, kde jsou ukládány jeho práce (pracovní listy, výtvarné práce), popř. jejich fotografie (konstruktivní, výtvarné činnosti aj.), které může tímto prezentovat např. rodičům, což vede k posilování jeho sebevědomí.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program „**Poznáváme svět**“ je sestaven do 5 integrovaných bloků, do kterých se promítají všechny vzdělávací oblasti předškolního vzdělávání (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět).

INTEGROVANÉ BLOKY

- I. **JÁ A MOJI KAMARÁDI**
- II. **ŽIJÍ ZDRAVĚ**
- III. **MŮJ DOMOV**
- IV. **TRADICE A SVÁTKY**
- V. **PLANETA ZEMĚ**

Integrované bloky vznikly v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli, které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka. Jde o 5 obecných okruhů, které zasahují všechny oblasti vzdělávání včetně kompetencí, kterých by mělo dosáhnout odcházející dítě na základě svých možností. Témata a podtémata jsou volena podle potřeby a situace. Jejich obsah, stejně jako v životě, se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje. Samotná realizace podtémat zůstává otevřená, flexibilní. Je dán prostor pro aktuální a nahodilé situace. Jde především o přirozený proces vzdělávání, kdy spontánní činnost se střídá se záměrným učením.

Činnosti mohou být doplňovány, obohacovány o prožitky dětí, nahodilé situace, řešení problémů a vyjadřování vlastního názoru.

Vzdělávací obsah jednotlivých bloků je přiblížen pouze okruhy činností, jednotlivá témata jsou konkretizována až na úrovni třídní tak, aby učitelku nesvazovala a mohla reagovat na aktuální situaci, potřeby a zájmy dětí.

CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Usilujeme o to, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ve kterých si klademe tyto hlavní cíle:

- vytvářet bezpečné prostředí založené na vzájemné důvěře, úctě a respektu
- vést děti k samostatnosti ve všech oblastech
- zajistit pestré a podnětné prostředí pro vzdělávání a další růst

Záměry:

- rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte
- rozvíjíme zdravé sebevědomí
- klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb
- učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- podporujeme přirozený pohyb v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany
- maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností

I. INTEGROVANÝ BLOK: JÁ A MOJI KAMARÁDI

Charakteristika: Události spojené s uvědoměním a prožíváním své IDENTITY a ostatních rolí, které dítě prožívá, i těch, s nimiž se setkává - uvědomování si, že každý někam patří, má svá práva a povinnosti. Vzdělávacím záměrem je začlenění dítěte do kolektivu, rozvíjení jeho komunikačních dovedností, vedení k toleranci k sobě i druhým a rozvíjení základů společenského chování. Klade důraz na dodržování pravidel soužití, pochopení jejich smyslu a potřeby. Dalším cílem je rozvoj kognitivních funkcí - paměť, předmatematické dovednosti, motorika, grafomotorika.

- adaptace (seznámení s režimem a prostředím MŠ, vytváření a upevňování třídních pravidel, bezpečnost v MŠ)
- sebeobsluha (zvládání základní hygieny, stolování, péče o vlastní věci, umět se obléct, vysvléct, obout...)
- kamarádi (rozvoj prosociálního chování i prosociálních postojů, začlenění do kolektivu, pocit sounáležitosti)
- vztahy (sociální role ve skupině, v rodině, pohlaví; vztahy k jinému dítěti; kooperace, respekt, sociální citlivost...)
- komunikace (rozvoj řečových a komunikativních schopností, navazování vztahů s jednotlivci i skupinami, ...)
- zápis do ZŠ (příprava na nový režim, rozvoj kognitivních funkcí - paměť, předmatematické dovednosti, řeč, sluchové a zrakové vnímání, motorika, grafomotorika...)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- 1/5 učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- 2/2 řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- 2/4 užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- 2/5 zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- 2/8 nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- 3/4 komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být
- 4/4 dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- 4/5 napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- 4/9 chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- 5/5 má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.
- 5/9 spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování k ostatním lidem (v mateřské škole, v dětské skupině)

Dítě a společnost

- poznávání a spoluvytváření pravidel společenského soužití, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduché pracovní úkony (postarat se o hračky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všímat si nového, změněného...
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové a časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami

Dítě a svět

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i praktické situace, které se opakují
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti pro dítě smysluplné

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí):

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sezonní činnosti, míčové hry...)
- manipulační činnosti s věcmi, které dítě obklopují, a seznamují s jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- grafické napodobování tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- aktivity podporující sblížení dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- společenské hry, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- poučení o možných nebezpečných situacích (manipulace s některými předměty)
- činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

II. INTEGROVANÝ BLOK: ŽIJÍ ZDRAVĚ

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je seznámit děti se zdravým životním stylem, s možnými riziky a jejich řešeními, s prevencí úrazů a nemocí, s nebezpečím závislostí a návykových látek, jak se bránit nevhodnému chování cizích lidí. Dalším cílem je uvědomění si vlastní osoby, tělesných i psychických schopností a rozvoj dovedností, vyjádřit své vlastní prožitky a pocity.

- zdraví a zdravý životní styl (péče o tělo, výživa, zdraví, pohyb, hygiena, životospráva, oblékání)
- nemoci (prevence, co dělat, když jsem nemocný, jak se chovat u lékaře...)
- sport v průběhu celého roku
- lidské tělo (seznámení o stavbě těla, o orgánech a jejich funkcích, kostech, svalech, pokožce, rozvoj smyslů, mít povědomí o rozdílnosti pohlaví)
- emoce (poznávám své city, rozvoj pozitivních citů k sobě i okolí, schopnost ovlivňovat vlastní situaci, překonávat sám sebe)
- prevence úrazů a patologických jevů (nebezpečí závislostí a návykových látek - alkohol, drogy, cigarety, PC...)
- prevence před nevhodným chováním cizích lidí (šikana, pedofilové...)
- dopravní výchova
- záchranné složky první pomoci (mít povědomí o důležitosti a náplni jejich práce, čísla; prevence před požáry...)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- 1/6 odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- 1/7 učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- 2/1 všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- 4/1 samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- 4/2 uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- 4/3 projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- 4/7 chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- 5/2 dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- 5/3 odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- 5/10 uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- 5/12 dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím a s pohybem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně pocity, mínění a úsudky
- rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky, označení nebezpečí) a porozumět jim
- vědomě využívat všechny smysly
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování či ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, u lékaře)

- rozlišovat, které aktivity mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které poškozovat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí):

- lokomoční pohybové činnosti a nelokomoční pohybové činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

III. INTEGROVANÝ BLOK: MŮJ DOMOV

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je seznámení s místem, kde děti vyrůstají, s naší vlastní vesnicí, s přírodním prostředím jeho pozorováním a poznáváním praktickou činností, experimenty a pokusy, ale také s prostředím technickým.

- naše vlast (znát hlavní město, vlajku, znak, hymnu, prezidenta, historii, umění, členění země, znát státy sousedící s naší zemí...)

- český jazyk (seznámení s lidovou slovesností – klasické pohádky, bajky, pověry, pověsti, četba knih, návštěva knihovny)
- naše vesnice (mít povědomí o zajímavostech v okolí – důležité stavby, památky kulturní a přírodní, výlety, návštěva obecního úřadu, znát sousedící vesnice, okresní město, poznávání okolí, vycházky do lesa)
- kde bydlíme (mít povědomí o místě bydliště, znát adresu, č. p., obydlí)
- lidská práce, povolání, řemesla (práce na zahradě, na poli - sklizení a ochutnávání darů přírody, péče o školní zahrádku)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- 1/3 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- 3/3 domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- 3/5 ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- 3/6 průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- 3/7 dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- 5/7 chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových a komunikativních dovedností (i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj

schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo

- zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem
- zvládat jednoduché pracovní úkony (udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)

Dítě a jeho psychika

- porozumět slyšenému, sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

- spoluvytvářet ve společenství školy prostředí pohody
- chovat se zdvořile, vážit si práce a úsilí druhých

Dítě a svět

- všimnout si dění v nejbližším okolí
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné a zajímavé
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí):

- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, které dítě obklopují
- konstruktivní a grafické činnosti
- komentování zážitků a aktivit, samostatný slovní projev na určité téma
- práce s knihou, s obrazovým materiálem, prohlížení a „čtení“ knížek
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (úcta ke stáří)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, sledování dramatizací, divadelních scének
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- vycházky do ulic, návštěvy důležitých institucí a budov
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí

IV. INTEGROVANÝ BLOK TRADICE A SVÁTKY

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je seznámení s našimi kulturními zvyklostmi a tradicemi. Dalším cílem je pochopení významu rodiny, funkce jejich členů a vzájemných vztahů.

- rodina (složení rodiny, jaké může mít členy, jaké jsou vztahy v rodinách, zvyky)
- tradice a svátky (hody Sv. Václava, Halloween, dušičky, Sv. Martin, Mikuláš, rozsvěcení vánočního stromu s vystoupením dětí, adventní a vánoční zvyky a tradice, tříkrálová tradice, masopust, karneval v MŠ, MDŽ, tradice a oslavy Velikonoc, pálení čarodějnic, Den matek, Den otců)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- 1/2 uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- 3/2 dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- 3/6 průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- 5/1 učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- 5/4 chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- 5/6 zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- 5/7 chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- 5/8 má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových a komunikativních dovedností (i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění,
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- spoluvytvářet ve společenství školy prostředí pohody
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Dítě a svět

- všimnout si dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí):

- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, které dítě obklopují
- konstruktivní a grafické činnosti
- komentování zážitků a aktivit, samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí)
- hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (úcta ke stáří)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a třibení vkusu
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

V. INTEGROVANÝ BLOK: PLANETA ZEMĚ

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je především environmentální výchova, mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, o jeho rozmanitostech a pozoruhodnostech, umožnit dětem získávat základní informace o věcech, místech, lidech, kultuře a o všem, co se kolem něj děje. Vést děti k ochraně přírody, k ekologickému myšlení na základě vlastních prožitků a zkušeností.

- vesmír (mít elementární poznatky o Sluneční soustavě, planetách, hvězdách,...)
- planeta Země (světadíly, vodstvo, země, vzduch)
- základní rozdělení přírody (živá x neživá; fauna x flora)
- život na Zemi (nejen lidi, ale i živočichové a rostliny, poznávací výlety - louka, pole, les, potok, rybník; poznávání kytek, hmyzu, vodních živočichů)
- roční období (typické znaky, pozorování změn v přírodě během roku, měsíce, dny v týdnu, změny počasí a přizpůsobení se těmto změnám)
- voda (její užitek, vodní živočichové, ekologie, koloběh vody)

- koloběh života (od narození po stáří – nejen u lidí, ale i u živočichů)
- ekologie (péče o přírodu a její ochrana, péče o zvířata a ptáky v zimě, třídění odpadů a jejich recyklace - materiály)
- multikultura (seznámení se s existencí jiných zemí, národů a kultur, jejich zvyky, odlišnostmi a charakteristickými znaky)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- 1/1 soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- 1/3 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- 1/4 klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- 2/3 řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- 2/6 rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- 2/7 chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- 3/1 ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- 3/8 ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- 4/6 spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- 4/8 je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- 5/11 ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE (co učitel u dítěte podporuje):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)

- posilování přirozených poznávacích citů jako je zvědavost, zájem, radosti z objevování
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní souvazečnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduché pracovní úkony (jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, pomůckami, drobnými nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

- odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s penězi

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí - mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA (co učitel dítěti nabízí):

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, sezonní činnosti, turistika
- smyslové a psychomotorické hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu a úpravy prostředí
- komentování zážitků a aktivit
- přímé pozorování přírodních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů

- výlety do přírody
- záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, manipulace s některými pomůckami a nástroji)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem evaluační činnosti je vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek v mateřské škole. Poznatky pedagogů poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Výsledky využíváme ke zlepšení kvality pedagogických a nepedagogických činností a podmínek školy, za kterých předškolní vzdělávání probíhá.

PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE

analýza školní dokumentace, hospitace zástupkyně ředitelky pro MŠ, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání, pozorování dětí, rozhovory a ankety/dotazníky pro rodiče, rozhovory a rozborů při pedagogických poradách, konzultace učitelek a asistentek, individuální konzultace s rodiči

KRITÉRIA PRO EVALUACI

Kritéria pro hodnocení ped. pracovníků:

- aktivní, tvořivý a pozitivní přístup k dětem a všem zaměstnancům
- otevřené vyjadřování názorů na pedagogických radách
- úroveň spolupráce učitelek ve třídě
- zájem o další vzdělávání

- zájem o zavádění nových podnětů do praxe
- kvalita a smysluplnost plnění obsahu TVP
- plnění cílů ŠVP
- odpovědné plnění mimo pedagogických povinností
- zodpovědný přístup k prezentaci MŠ
- schopnost vytvořit dětem bezpečné sociální prostředí
- úroveň komunikace s rodiči
- úroveň řízených činností neomezující samostatné myšlení dětí
- dodržování jednotných postupů v jednání s dětmi
- individuální přístup k jednotlivci

Kritéria pro hodnocení dosaženého vzdělání dětí:

- úroveň dosažených kompetencí předškolních dětí
- samostatnost a zodpovědnost v jednání
- úroveň řešení konfliktů
- úroveň komunikace s dětmi a dospělými
- schopnost pracovat v týmu a dělat kompromisy
- umět samostatně vyhledávat informace
- dovednost obhájit svůj názor, úroveň sociální adaptace
- spontánnost projevu dítěte a emoční uvolnění

Kritéria pro hodnocení podmínek

- snaha zaměstnanců upevňovat duševní zdraví a jít příkladem
- upevňovat bezpečnou a přátelskou atmosféru
- dát dětem dostatek prostoru pro spontánní hru a volný pohyb
- zajistit bezpečné sociální prostředí
- dodržovat zásady zdravé výživy
- kvalita týmové práce a spolupráce
- úroveň komunikace a spolupráce s rodičovskou veřejností
- kvalita, kvantita a estetika didaktického a jiného vybavení
- kvalita komunikativních dovedností celého týmu

Evaluační TVP

- denně zhodnotit svou práci – Udělala jsem dnes vše pro spokojenost dítěte? Přiblížilo se vzdělávání k vytyčeným cílům v rámci možností?
- po ukončení tematické části písemně do plánu
- 1 x za pololetí zápis do „Individuálního hodnocení dětí“
- dle potřeby všechny učitelky – Hodnocení prací, chování a projevů dětí
- průběžně – ředitelka MŠ – Přijímání námětů a hodnocení rodičů, zaměstnanců školy

Motto: „Hledejme způsob, aby učitelé méně učili a žáci více pochopili“

(J. A. Komenský)

Co hodnotíme	Jakým způsobem hodnotíme	Jak často hodnotíme	Kdo hodnotí
ŠVP a jeho soulad s RVP PV	Pedagogické porady	Dle potřeby / 1x za 3 roky	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky
Plnění cílů, TVP/témata, podtémata	Pedagogické porady, rozhovory s učitelkami, písemné záznamy - hodnocení	Dle plánu Průběžně 1x měsíčně	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky
Individuální plány (plán rozvoje) pro děti s OŠD	Konzultace učitelek s rodiči	Dle potřeby	zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky
Záznam o rozvoji dítěte	Vstupní dotazníky pro rodiče, Záznamový arch, diagnostika, rozhovory učitelek, konzultace s rodiči, Pedagogické porady, pozorování	Při zahájení docházky 2x ročně / dle potřeby	zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky
Materiální podmínky	Pozorování Pedagogické porady	Průběžně Dle plánu	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Životospráva	Pedagogické porady	Dle plánu	zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Psychosociální podmínky	Pozorování Pedagogické porady	Průběžně Dle plánu	zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Organizace	Pedagogické porady	Dle plánu	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Řízení MŠ	Pedagogické porady	Dle plánu	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Personální a pedagogické zajištění	rozhovory	Dle potřeby / 1x ročně	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Spoluúčast rodičů	Pedagogické porady, rozhovory	Dle plánu, průběžně	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovnice
Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let	Rozhovory pedagogická porada	Průběžně Dle plánu	rodiče Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky
Vzdělávací proces a práce pedagoga	Hospitace vzájemné hospitace	Dle plánu 1x ročně	zástupkyně ředitelky pro MŠ učitelky
Autoevaluace - (sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní práce)	autoevaluační dotazník	1x ročně	Učitelky a provozní pracovnice
Výsledky vzdělávání	Rozhovory, záznam	Denně/průběžně/po	zástupkyně ředitelky pro MŠ , učitelky

(očekávané kompetence)		ukončení TVP	
------------------------	--	--------------	--